Computació Numèrica

Laboratori 3. Zeros d'Equacions Algorismes

M. Àngela Grau Gotés

Departament de Matemàtica Aplicada II Universitat Politècnica de Catalunya · BarcelonaTech.

6 de març de 2018

drets d'autor

"Donat el caràcter i la finalitat exclusivament docent i eminentment il·lustrativa de les explicacions a classe d'aquesta presentació, l'autor s'acull a l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual vigent respecte de l'ús parcial d'obres alienes com ara imatges, gràfics o altre material contingudes en les diferents diapositives"

Índex

- Sessió 3.
  - Matlab
    - Funcions
    - Fzero
  - Mètodes de resolució
    - Mètode de la bisecció
    - Mètode del punt fix
    - Mètode de la tangent
    - Mètode de la secant
  - Exercicis

El manual de referència és http://www.mathworks.es/es/help/matlab/

Matlab

Bucles FOR

Permeten de repetir una sentència, o un grup de sentències un nombre fix de vegades. La seva expressió general és:

```
for i=n1:n2:n3
  instruccions;
  ...
end
```

on n1, n2, n3 són el valor inicial, l'increment i el valor final de l'índex del bucle. Si les instruccions de l'interior del bucle s'acaben amb ";" els pasos intermitjos no es veuen en pantalla.

Bucles WHILE

Permeten de repetir una sentència fins que es compleix una condició lògica. La seva expressió general és:

```
while condició
instruccions;
end
```

Sentència IF

```
Permet bifurcar el flux del programa.

if condició

instruccions si es

verifica la condició

else

altrament
end
```

Funcions

També podem definir funcions en un fitxer, vegeu http://www.mathworks.es/es/help/matlab/ref/function

```
function [output<sub>a</sub>rgs] = untitled2(input<sub>a</sub>rgs)
% UNTITLED2 Summary of this function goes here
% Detailed explanation goes here
...
...
end
```

Funcions de Matlab

Funcions definides en la finestra de comandes.

>>
$$x = [-1:0.01:1];$$

>> $f = @(x)x.^2 - 0.25;$
>> $plot(x, f(x))$
>> $zero = fzero(f, 1)$

Per ajuda des de Matlab feu doc fzero.

Mètodes iteratius

Mètodes iteratius

Algorismes: Criteri d'aturada

Determinar les solucions de l'equació f(x) = 0.

Paràmetres de control de convergència

$$tol_{x} = |x_{n+1} - x_{n}|$$
$$tol_{f} = |f(x_{n+1})|$$

Criteri d'aturada principal:

Donats $\eta_x > 0$ i $\eta_f > 0$ $tol_x < \eta_x$ i $tol_f < \eta_f$

Criteri d'aturada secundari:

Donats $\eta_X > 0$ i $\eta_f > 0$ $tol_X < \eta_X$ o $tol_f < \eta_f$

Mètode de la bisecció

Algorisme

1
$$a_0 = a$$
, $b_0 = b$,

2 Per a
$$n = 0, 1, ...,$$
 fer: $\alpha_{n+1} = \frac{a_n + b_n}{2}$ i

Si $f(a_n)f(\alpha_{n+1})<0$, pendre $a_{n+1}=a_n,\ b_{n+1}=\alpha_{n+1}$, altrament, pendre $a_{n+1}=\alpha_{n+1},\ b_{n+1}=b_n$.

Anàlisi de l'error: Donat $\eta > 0$

$$|\alpha_{n+1} - \alpha| \le |b_{n+1} - a_{n+1}| < \frac{|b - a|}{2^{n+1}} < \eta$$

Mètode del punt fix

Mètode de la iteració simple

$$f(x)=0 \Longleftrightarrow x=g(x)$$

Algorisme

Començant amb el valor x_1 es construeix una successió de punts definits per

$$x_{n+1}=g(x_n), \ n\geq 1,$$

mentre que n no superi el nombre màxim d'iteracions o fins que es compleixi el criteri d'aturada:

Mètode de Newton

Mètode de Newton-Raphson o mètode de la tangent

Algorisme

- **1** $x_0 = a$,
- **2** Per a n = 0, 1, ..., fer:

$$x_{n+1}=x_n-\frac{f(x_n)}{f'(x_n)}.$$

mentre que n no superi el nombre màxim d'iteracions o fins que es compleixi el criteri d'aturada:

Mètode de la secant

Algorisme

- 1 $x_1 = a$, $x_2 = b$,
- **2** Per a n = 2, 3, ..., fer:

$$x_{n+1} = x_n - f(x_n) \frac{(x_n - x_{n-1})}{f(x_n) - f(x_{n-1})}$$

o equivalent

$$x_{n+1} = \frac{x_{n-1}f(x_n) - x_nf(x_{n-1})}{f(x_n) - f(x_{n-1})}.$$

mentre que n no superi el nombre màxim d'iteracions o fins que es compleixi el criteri d'aturada:

Comproveu que l'equació

$$x^6 = x + 1, \tag{1}$$

té una solució a l'interval [0,2] i doneu-ne una aproximació fent ús **fzero** de Matlab.

- a) Calculeu 5 iterats del mètode de Newton per l'equació (1).
- b) Calculeu 5 iterats del mètode de la secant per l'equació (1).
- c) Calculeu 5 iterats pel mètode de bisecció per l'equació (1).
- d) Quin mètode dona una millor aproximació? Quin pitjor? Comenta les diferències trobades.

Comproveu que l'equació

$$x^6 = x + 1, (2)$$

té una solució a l'interval [0,2] i doneu-ne una aproximació fent ús **fzero** de Matlab.

- b) Feu 3 o més iteracions del mètode de bisecció fins que l < 1/4.
- c) Calculeu 5 iterats dels mètodes iteratius

$$x_{n+1} = x_n^6 - 1$$
, $x_{n+1} = \sqrt[6]{x_n + 1}$,

prenent x₀ l'aproximació del mètode de la bisecció.

 d) Quin mètode és convergent? Quin és divergent? Per què? Feu ús del teorema de convergència pels dos mètodes. Comenta les diferències trobades.

Solució

n	$x_{n+1} = x_n^6 - 1$	$ f(x_{n+1}) $	$x_{n+1} = \sqrt[6]{x_n + 1}$	$ f(x_{n+1}) $
0				
1				
2				
3				
4				
5				

Comproveu que l'equació

$$e^{x}=2-x, (3)$$

té una única solució i doneu-ne una aproximació fent ús fzero de Matlab.

- Aproximeu la solució de (3) amb 3 decimals exactes pel mètode de Newton.
- c) Aproximeu la solució de (3) amb 3 decimals exactes pel el mètode de la secant.
- d) Aproximeu la solució de (3) amb 3 decimals exactes pel mètode de bisecció.
- e) Quin mètode necessita més iteracions? Quin menys? Comenta les diferències trobades.

Comproveu que l'equació

$$x + \ln x = 0, \tag{4}$$

té una solució prop de 0.5. Doneu-ne una aproximació fent ús fzero de Matlab.

- b) Aproximeu la solució de (4) amb $tol_x = tol_f < 0.0005$ fent ús del mètode iteratiu $x_{n+1} = -\ln x_n$.
- c) Aproximeu la solució de (4) amb $tol_x = tol_f < 0.0005$ fent ús del mètode iteratiu $x_{n+1} = \exp(-x_n)$.
- d) Aproximeu la solució de (4) amb $tol_x = tol_f < 0.0005$ fent ús del mètode iteratiu $x_{n+1} = \frac{x_n + e^{-x_n}}{2}$.
- e) Quin mètode és convergent? Quin és divergent? Per què? Feu ús del teorema de convergència pels tres mètodes. Comenta les diferències trobades.

Solució

n	$x_{n+1} = -\ln x_n$	$x_{n+1} = \exp(-x_n)$	$x_{n+1} = \frac{x_n + e^{-x_n}}{2}$
0			
1			
2			
3			
4			
:			